

Голові Конституційного суду України

Аброськіна Павла Михайловича

КОНСТИТУЦІЙНЕ ЗВЕРНЕННЯ
в порядку ст. 42 ЗУ «Про Конституційний суд України»

10.05.2016 року мене, Аброськіна П.М. притягнуто до кримінальної відповідальності (вручено обвинувальний акт у остаточній редакції) відповідно до якого мене обвинувачено у вчиненні кримінальних правопорушень: передбачених ч. 4 ст. 41, ч. 3 ст. 365 КК України – вчинення на виконання явно злочинного наказу перевищення влади та службових повноважень; ч. 4 ст. 41 ч. 3 ст. 258 КК України – вчинення на виконання явно злочинного наказу терористичного акту, тобто застосуванні зброї та вчинення інших дій, які створювали небезпеку для життя та здоров'я людини та настання інших тяжких наслідків з метою залякування населення та прийняття рішень опозиційними політичними партіями; ч. 4 ст. 41 ст. 340 КК України – на виконання явно злочинного наказу незаконне перешкоджання проведенню зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, яке було вчинено службовою особою та працівником правоохоронного органу із застосуванням фізичного насильства; ч. 4 ст. 41 п.п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 КК України – умисні дії скоєні на виконання явно злочинного наказу, які виразились у вбивстві двох і більше осіб, способом небезпечними для життя багатьох осіб, вчинене за попереднім зговором групою осіб; ч. 4 ст. 41 ч. 2 ст. 15, пп. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 КК України – умисні дії, скоєні на виконання явно злочинного наказу, які виразились у вчиненні закінченого замаху на умисне вбивство двох і більше осіб, способом небезпечним для життя багатьох осіб, за попередньою змовою групою осіб, але до кінця злочин не було закінчено з причин, які не залежали від його волі; ч. 2 ст. 262 КК України – заволодіння зброєю в наслідок зловживання службовим становищем, вчинені за попередньою змовою групою осіб.

Притягнення мене до кримінальної відповідальності стало наслідком моєї участі у заходах по охороні громадського порядку, як одного з працівників колишнього ПМОП «Беркут» 20 лютого 2014 року на вул. Інститудській в м. Києві.

На мою думку, судовий процес наді мною та моїми колегами, колишніми і діючими співробітниками правоохоронних органів за наслідками т.з. «Революції гідності» від самого початку є дискримінаційним, позаяк відбувається в порушення принципу рівності, що задекларований ст. 24 Конституції України, ст. 10 КПК

України, в розріз із правом на справедливий суд, передбачений ст. 6 Конвенції з прав людини та в порушення принципу заборони дискримінації, що передбачений ст. 14 Конвенції з прав людини, Протоколом 12 до Конвенції та ст. Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні».

Така позиція ґрунтується на наступному.

Як зазначалось злочини (кримінальні правопорушення) у яких мене звинувачено сталися 20.02.2014 року і були розв'язкою тривалого громадянського протистояння в Україні під час подій 2013 року та 2014 року, які вже названі істориками «Революцією гідності».

Хронологія подій є загальнодоступною і відомою.

Акції протесту почалися з мирних демонстрацій та зібрань, пов'язаних із прийняттям КМ України Постанови про призупинення процесу підписання Угоди між Україною та ЕС «Про асоційоване членство» та, як наслідок відмовою у підписанні Президентом України В. Януковичем відповідної угоди на саміті країн ЕС у Вільнюсі 27.11.2013 року.

Згодом, акції набули більш масових та переросли у силові сутички невдоволених протестуючих громадян з силами правопорядку, в число яких входив також ПМОП ГУ МВС України в м. Києві «Беркут» (далі - СП «Беркут»), співробітником якого, на посаді міліціонера-альпініста був і я. В січні 2014 року з'явилися перші жертви «революції» серед цивільних осіб та працівників правоохоронних органів і акції протесту значно радикалізувалися. Незабаром протистояння переросло у озброєний громадянський конфлікт, сторонами якого були: з одного боку громадські активісти, опозиційні політики та їх прихильники з числа цивільного населення, включаючи громадян інших держав, а з іншого: тодішня влада та сили правопорядку, які її підпорядковувалися і були її складовою частиною, в число яких входили сили МВС, ВВ, Національної Гвардії, СБУ та інші.

Результатом радикалізації протистояння та її кривавої розв'язки стала загибель 48 осіб – «Небесної сотні», великої кількості поранених з числа цивільного населення та 19 загиблих і близько 570 поранених осіб, з них близько 170 вогнепальних, з числа співробітників правоохоронних органів, захоплені державні установи, відділи внутрішніх справ та СБУ, часткова дестабілізація роботи органів центральної та місцевої влади .

Основана кількість загиблих з числа цивільних осіб сталася 20.02.2014 року – 48 осіб. У вбивстві цих людей обвинувачено мене та інших моїх колег зі складу СП «Беркут», які в теперішній час також піддані суду. Розгляд вказаного кримінального провадження у складі суду присяжних на сьогоднішній день здійснює Святошинський районний суд м. Києва.

Разом з тим, одразу після подій 20.02.2014 року, 21.02.2014 року Верховною Радою України було ухвалено Закон України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких Законів України» № 743-VII (далі – Закон № 743-VII від 21.02.2014 р.). Закон ухвалено без попереднього обговорення в комітетах, а фактично з голосу.

Законом № 743-VII від 21.02.2014 р. звільнено від кримінальної відповідальності осіб, які були учасниками масових акцій протесту, з 21.11.2013 року по час набрання чинності цим Законом, тобто до 28.02.2014 року. Законом деталізовано перелік статей Кримінального Кодексу України за якими звільняються від буд-якої відповідальності особи з числа протестувальників. Серед цього переліку більшість із статей відноситься до тяжких та особливо тяжких злочинів. Фактично Закон № 743-VII від 21.02.2014 р. описує і визнає вчинення протиправних дій з боку осіб, що приймали участь у акціях протесту, як кримінально каранних, які були вчинені ними за період з 21.11.2013 року по 28.02.2014 р.р., але разом з тим, звільняє від відповідальності за них.

Ось неповний перелік статей КК України по яким осіб, за умови, що вони були учасниками акцій протесту (одна група протистояння) звільнено від кримінальної відповідальності:

Ст. 109 КК України – дії спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади;

Ст. 113 КК України – диверсія;

Ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження;

Ст. 147 КК України - захоплення заручників

Ст. 161 КК України - порушення рівноправності громадян в залежності від їх расової національної належності;

Ст. 174 КК України - примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку;

Ст. 185 КК України - крадіжка;

Ст. 186 КК України - грабїж;

Ст. 187 КК України - розбїй;

Ст. 189 КК України - вимагання;

Ст. 194 КК України - умисне знищення або пошкодження майна;

Ст. 197 -1 КК України - самовільне зайняття земельної ділянки;

Ст. 255 КК України - створення злочинної організації ;

Ст. 257 КК України - бандитизм;

Ст. 258 КК України - терористичний акт у всіх формах;

Ст. 260 КК України - створення не передбачених законом воєнізованих або зброєних формувань;

Ст. 261 КК України – напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку;

Ст. 264 КК України - недбале зберігання вогнепальної зброї, або бойових припасів, що спричинило загибель людей;

Ст. 270 КК України - умисне знищення або пошкодження об'єктів житлово-комунальної власності;

Ст. 289 КК України - незаконне заволодіння транспортними засобами ;

Ст. 293 КК України - групове порушення громадського порядку;

Ст. 294 КК України - масові заворушення;

Ст. 304 КК України - втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність;

Ст. 336 КК України - ухилення від призову за мобілізацією;

Ст. 341 КК України - захоплення державних або громадських будівель чи споруд;

Ст. 342 КК України - опір представникові влади, працівникові правоохоронних органів;
Ст. 344 КК України - втручання у діяльність державного діяча;
Ст. 347 КК України - умисне знищення майна працівника правоохоронного органу;
Ст. 348 КК України - посягання на життя працівника правоохоронного органу;
Ст. 349 КК України - захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу;
Ст. 353 КК України - самовільне привласнення владних повноважень або звання службової особи;
Ст. 376 КК України - втручання в діяльність судових органів;
Ст. 377 КК України - погроза або насильство щодо судді;
Ст. 382 КК України - невиконання судового рішення ;
Ст. 396 КК України - приховування злочину;
Ст. 436 КК України - пропаганда війни;

Закон України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких Законів України» № 743-VII – на мою думку є неконституційним в частині звільнення від кримінальної відповідальності осіб, які приймали участь у акціях протесту, позаяк порушує принцип рівності людей і по своїй суті і за юридичною природою є дискримінаційним. Закон є дискримінаційним по відношенню до осіб з числа правоохоронних органів, до складу яких входив і я, оскільки ми за своїм покликанням та в силу присяги та службових обов'язків несли службу в той час в центральній частині столиці. Закон запровадив різний підхід і ставлення до учасників протистояння в залежності від їх групової належності. Дії учасників цих груп отримали різну оцінку з боку Держави. Одним - все пробачили, навіть вбивства міліціонерів та заклики до повалення конституційного ладу і захоплення державної влади, інших віддали суду навіть за абсурдними обвинуваченнями у терористичному акту... Закон № 743-VII став лінією розламу у суспільстві, межею, яка розділила його на прихильників подій на Майдані та на людей, які не розділяли ідеї протестних акцій, а особливо методів їх реалізації в 2013-2014 р.р. Наразі, замість суспільного консенсусу і примирення Закон спровокував розкол і антагонізм у суспільстві, т. я. він є несправедливими за своєю природою. В подальшому Закон у багато чому став каталізатором подій на сході країни та в Криму, які призвели до часткової втрати територій, оскільки викликав обурення серед мешканців тих регіонів, та крім того, створив небезпечний прецедент порушення принципу монополії Держави на застосування сили. Політичні, соціальні та гуманітарні наслідки прийняття в/в Закону є катастрофічними.

Порівняльний аналіз диспозицій статей за якими обвинувачено мене та диспозицій статей за якими Законом звільнено від будь-якої відповідальності осіб з числа протестувальників, вказує на так звану «дзеркальність» або полярність (діаметральність) підходів, коли спостерігається різне, а часто діаметрально – протилежне відношення до діянь різних груп, які за фактичними обставинами є тотожними. Дії і поведінка сторін конфлікту часто співпадають за об'єктивною стороною кримінальних правопорушень (проявом у дійсній реальності),

вирізняючись тільки за суб'єктом. Інколи дії протидіючих сторін громадянського конфлікту співвідносяться.

Так наприклад:

Дії правоохоронців, обвинувачення за відповідними ст.	Дії протестувальників, звільнення згідно Закону за відповідними ст.
ч. 3 ст. 365 КК України – перевищення влади або службових повноважень;	ст. 344 КК України, незаконний вплив на Президента України, Голову Верховної Ради України, народного депутата; ст. 353 КК України - самовільне привласнення владних повноважень або звання службової особи поєднане із вчиненням будь-яких суспільно-небезпечних діянь; ст. 356 КК України – самоправство;
п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 КК України - вбивство за обтяжуючих обставин;	ст. 348 КК України - вбивство або посягання на життя працівника правоохоронного органу;
ст. 15 п. 1, 5, 12 ч. 2 ст. 115 - замах на вбивство за обтяжуючих обставин;	ст. 121 КК України - умисне тяжке тілесне ушкодження, небезпечне для життя в момент заподіяння; ст. 348 КК України - вбивство або посягання на життя працівника правоохоронного органу;
ч. 3 ст. 258 КК України - терористичний акт;	ст. 258 КК України – терористичний акт; ст. 258-1 КК України – втягнення у тероризм; ст. 258-3 КК України – створення терористичної групи; ст. 258-4 КК України – сприяння вчиненню тероризму;
ст. 340 КК України, незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів мітингів походів;	Ст. 174 КК України – примушування участі у страйку; ст. 382 КК України - невиконання судового рішення; ст. 341 КК України - захоплення державних або громадських будівель чи споруд; ст. 293 КК України - групове порушення громадського порядку, організація групових дій, що суттєво порушили роботу громадського транспорту, підприємств, установ; ст. 294 КК України - організація масових заворушень, що супроводжувались насильством, погромами, підпалами,

	захопленням будівель, опором працівникам влади, із застосуванням зброї або інших предметів;
ч. 1 ст. 263 КК України, носіння, зберігання вогнепальної зброї без дозволу;	ст. 261 КК України - напад на об'єкти, на яких є предмети, що становлять підвищену небезпеку; ст. 264 КК України - недбале зберігання вогнепальної зброї, або бойових припасів, що спричинило загибель людей

тощо.

Прийняття Закону № 743-VII зумовило необхідність офіційного тлумачення деяких статей Конституції України та інших норм кодексів та законів у поєднанні і з положеннями Закону № 743-VII, оскільки застосування останнього призвело до порушення статей Конституції, кодексів та інших Законів, оскільки визначаючи різні підходи до певних груп: учасників акцій протесту – з одного боку та «всіх хто був у формі», співробітників правоохоронних органів - з іншого, Закон № 743-VII визнав привілейоване становище однієї групи над іншою без об'єктивного і розумного на те пояснення та призвів до законодавчого закріплення (легалізації) нерівності.

Крім того, звільнивши одну групу осіб від відповідальності у описаний вище спосіб Закон порушив права та інтереси потерпілих осіб з числа іншої - правоохоронців (та постраждалих цивільних осіб від дій самих протестувальників. Наприклад справа активіста Леоніда Бібика, потерпілий Дідич С., якого Л. Бібик вбив автомобілем через порушення правил дорожнього руху), як родичів загиблих так і поранених, скалічених, оскільки позбавив їх юридичної можливості позиватися до винних осіб із позовами про відшкодування заподіяної майнової та матеріальної шкоди в рамках кримінальних проваджень, залишивши при цьому таке право для іншої групи. В цьому контексті прояв дискримінаційності Закону полягає у порушенні конституційного права на рівний доступ до правосуддя. Відповідно до ч. 1 ст. 64 Конституції України, конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України. Конституційні права і свободи є фундаментальною основою існування та розвитку Українського народу, а тому держава зобов'язана створювати ефективні організаційно-правові механізми для їх реалізації. Відсутність таких механізмів призводить до того, що права стають декларативними, а це є неприпустимим.

Відповідно до ст. 55 Конституції України права і свободи людини і громадянина захищаються судом, отже, держава зобов'язана гарантувати кожному захист його прав і свобод у судовому порядку; суд не може відмовити у правосудді, якщо громадянин України, іноземець, особа без громадянства вважають, що їх права і свободи порушені або порушуються, створено або створюються перешкоди для їх реалізації або мають місце інші ущемлення прав та свобод.

Рівність та недопустимість дискримінації особи є не тільки конституційними принципами національної правової системи України, а й фундаментальними цінностями світового співтовариства, на чому наголошено у міжнародних правових актах з питань захисту прав і свобод людини і громадянина, зокрема

у Міжнародному пакті про громадянські і політичні права 1966 року (ст. 14, 26), Конвенції про захист прав людини 1950 року (ст.14), Протоколі № 12 до Конвенції про захист прав людини (ст.1) та у Загальній декларації прав людини 1948 року (ст.1, 2, 7).

Практична необхідність (цінність) тлумачення полягає у застосуванні з боку Держави (у особі ВРУ) дискримінаційних підходів під час відправлення правосуддя відносно окремих категорій громадян в залежності від їх групової приналежності.

Враховуючи вище викладені факти, а також ознаки нерівності підходів до учасників громадянського протистояння взимку 2013-2014 р. р. (яка є досить очевидною) в залежності від групової приналежності, суперечливість норм деяких Законів України та Конституції України виникла необхідність офіційного тлумачення окремих норм діючих Законів та Конституції України в порядку ст. 42 Закону України «Про Конституційний суд»,

Керуючись ст. 13, 42, 43 Закону України «Про Конституційний суд України»,

ПРОШУ:

Дати офіційне тлумачення:

ст. 24 Конституції України, щодо того, що «...громадяни є рівними перед законом, не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками;

ст. 2 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», а саме щодо того, що «...законодавство України ґрунтується на принципі недискримінації, що передбачає незалежно від певних ознак, п. 2: забезпечення рівності перед законом осіб та/або груп осіб;

ст. 6 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», що « ... відповідно до Конституції України, загально визнаних принципів і норм міжнародного права та міжнародних договорів України всі особи незалежно від їх певних ознак мають рівні права (зокрема право на недискримінаційне відношення за певною ознакою) і свободи, а також рівні можливості для їх реалізації»;

ст. 7 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», щодо того, що « ... державна політика щодо запобігання та протидії дискримінації спрямована на недопущення дискримінації;

у взаємозв'язку з положеннями

першого речення ст. 1 Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких Законів України» № 743-VII від 21.02.2014 року в частині звільнення від кримінальної відповідальності в порядку та

на умовах, визначених цим Законом « ... осіб, які були учасниками масових акцій протесту, що розпочалися 21 листопада 2013 року, та є: підозрюваними або обвинуваченими (підсудними) у вчиненні в період з 21 листопада 2013 року по день набрання чинності цим Законом включно дій, які містять ознаки кримінальних правопорушень, передбачених статтями 109, 112, 113, 121, 122, 125, 128, 129, 146, 147, 151-¹, 161, 162, 170, 174, 182, 185, 186, 187, 189, 194, 195, 196, 197-¹, 231, 236, 239, 241, 255, 256, 257, 258, 258-¹, 258-², 258-³, 258-⁴, 258-⁵, 259, 260, 261, 264, 267, 270, 270-¹, 277, 279, 280, 286, 289, 291, 293, 294, 295, 296, 304, 325, 335, 336, 337, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 355, 356, 376, 377, 382, 386, 396, 436 КПК України за умови, що ці дії пов'язані з участю у масових акціях протесту, які розпочалися 21 листопада 2013 року, а також особами, які вчинили дії, що можуть містити ознаки кримінальних правопорушень, передбачених вищезазначеними статтями Кримінального кодексу України, за умови, що дії цих осіб пов'язані з участю в масових акціях протесту, закрити відповідні кримінальні провадження»,

в контексті рівності ВСІХ перед Законом та недопущення дискримінації за будь-якими ознаками, в тому числі за ознакою належності до співробітників правоохоронних органів.

- Додаток: - витяг з обвинувального акту від 08.05.2016 р. (3 прим.)
 - конституційне звернення (2 прим.)

Аброськін П.М.

29.07.2016